

# DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 14. szám  
1990. január 17., szerda

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint  
Ara: 4,30 forint

## Ostrom és pogrom

### A katonák fegyvertelenek, a civilek lőnek Japán javasol — Az államminiszter szomorú

A japán miniszterelnök tegnapi programja arról „szólt”, miképpen alakul majd hazánk és a szigetország viszonya a közeli években. Az ország vendége nemcsak a magyar miniszterelnökkel, hanem Szűrös Mátyás ideiglenes köztársasági elnökkel is tárgyalt, s előadást tartott a közgazdaságtudományi egyetemen. Az e heti vendégjárás egyébként — mint azt tudni lehet — holnap folytatódik, Francois Mitterrand francia köztársasági elnök látogatásával. Magyar újságírók kérdéseire válaszolt abban az interjúban, amelyet lapunk 2. oldalán közlünk. Különösen arra a mondatára hívjuk fel a figyelmet, mely szerint „az, hogy a nyugat-európai társadalmak ma irigylésre méltó modellt jelentenek, a szocialisták évszázados harcának köszönhető!”

A külföld hírei közül tegnap a Bakuból és Berlinből érkezettek voltak igazán szívszorítóak. Valódi izgalmat idehaza nem hozott a tegnap — ha csak azt nem számítottuk annak, hogy először hozták nyilvánosságra a rendőrség szolgálati szabályzatát. (Részletesebb ismertetését a közeli napokra ígérhetjük.) Lehet persze, hogy Pozsgay Imre lemondását a rádió és televízió felügyeletéről többen tartják majd izgalmat keltőnek — különös tekintettel a közelgő választásokra. Melynek esélyegyenlőséget garantáló sajtótálalására a Délmagyarország már megkötötte a maga megállapodását.

## Hitelesomag Magyarországnak

Németh Miklós magyar és Kaiifu Tosiki japán miniszterelnök vezetésével kétoldali plenáris tárgyalást tartottak kedden délelőtt a Parlamentben. A megbeszélésen többek közt jelen volt a két külügyminiszter, Horn Gyula, és Nakajama Taro.

Németh Miklós vendégét üdvözlve kiemelte, hogy Kaaifu Tosiki az első hivatalban lévő japán miniszterelnök, aki Magyarországra látogat. A magyar kormány fő röviden értékelte a magyar-japán kapcsolatokat, majd japán kollégája ismertette azokat a támogatásokat, amelyeket országa kétoldalú alapon, valamint a brüsszeli 24-ek segélyprogramja keretében kíván adni Magyarországnak. A következő három évben az IMF által a magyar gazdaság rekonstrukciójához nyújtandó hite-

lekhez kapcsolódva a japán EXIM Bank 500 millió hitelkeretet biztosít. Ez három részre oszlik: kötetlen hitelek, az EXIM Bank hiteltörlesztésére és az IMF-hitelekhez kapcsolódó hitelek. A japán kormány a korábbi 200 millió dolláros exportgarancia összegét felemelte 400 millió dollárra.

A japán kormány fejleszteni kívánja továbbá az emberek közti kapcsolatokat és a technológiaátadást. A következő öt évben magyar és lengyel gazdasági, környezetvédelmi és egyéb szakemberek, menedzserek képzésére, továbbképzésére Japán 25 millió dollárt fordít. Ez annyit jelent, hogy évente 100 magyar szakembert képeznek ki, illetve képeznek tovább a szigetországban, japán költségre.

larszk körzetében. A belügyi csapatok egyenruhájába öltözött örmény és azerbajdzsán fegyveresek falvakat támadnak meg, válogatás nélkül tüzet nyitnak a lakosságra. Gandzsében, a volt Kirovábádban ismeretlen fegyveresek megtámadtak egy katonai raktárat, ahonnan nyolcvan automatafegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltak.

A rendkívüli állapot bevezetése a Karabah-hegyvidéken „abszurd” intézkedés annak a fényében, hogy a Bakuban élő örmények életveszélyben vannak — nyilatkozta kedden az AFP francia hírügynökség moszkvai tudósítójának Alekszandr Arzumjan, az Örmény Nemzeti Mozgalom szóvivője. A rendkívüli állapotot Bakuban és egész Azerbajdzsánban kellett volna bevezetni, hogy a hadsereg védelmet nyújthasson az örmény lakosságnak. Hétfőn este, miközben az Örmény Nemzeti Mozgalom

képviselői Nyikolaj Sziljnyukovval, az SZKP KB PB tagjával találkoztak, mintegy százezer ember gyűlt össze a találkozó színhelye, a KB székháza előtt — mondotta Arzumjan telefonnyilatkozatában. A tüntetők követelték, hogy a szovjet központi vezetés vonja vissza azt az intézkedést, mellyel megtiltotta az örmény szállítóhelikopterek felszállását.

Az örmény mozgalom szóvivője szerint a tömeg követelésére a döntést Sziljnyukov visszavonta, így örmény helikopterek a rendkívüli állapot körülményei ellenére továbbra is szállítanak fegyvereket a Karabah-hegyvidékre, a fenyegetett helyzetben lévő városokba. Meg erősítette azt az értesülést, hogy a karabahi örmények lakta Saumjan és Getasenszk városokat bekerítették az Azerbajdzsáni Népfront fegyveresei. Arról is értesüléseik vannak, hogy Bakuban egy üzem teljes egészében fegyvergyártásra állt át — mondotta.

## Választási előkészületek

### Az SZDSZ minden kerületben jelöltet állít

A Szabad Demokraták Szövetsége tegnap délután a Rákóczi utca 11. alatti megyei irodájában tartott sajtótájékoztatót, ahol Pütkő András, az SZDSZ megyei kampányszervezője bemutatta a pártja képviselőjében Csongrád megyében induló képviselőjelöltet. Az SZDSZ a megye összes egyéni választókerületében saját jelöltet állít.

Az 1. számú (szegedi) választókerületben jelöljük Rozsnyai Bálintot (45 éves), aki a szentendrei ferences gimnáziumban érettségizett, majd az ELTE bölcsészkarán szerzett diplomát, 1972 óta tanít a JATE angol tanteremben, amelynek 1980 óta vezetője. Elsősorban amerikai irodalommal, amerikanisztikával foglalkozik.

A 2. számú, szintén szegedi választókerületben Jankó Attilát (32 éves) jelöljük az SZDSZ. A Ságvári gimnáziumban érettségizett, majd 1981-ben végzett a JATE-n, matematikusként. Az az évi egyetemi reformmozgalomban való aktív részvétele miatt Szegeden nem kaphatott állást, így szabadúszó szociológusként dolgozott, s dolgozik ma is.

A 3. számú választókerületben az SZDSZ a jelenlegi országgyűlési képviselőt, Róza Editet indítja. Ő az egyetlen SZDSZ-jelölt, aki nem tagja, hanem szimpatizánsa a szervezetnek.

A 4. számú választókerületben (Csongrád, Kistelek és vonzáskörzete) Rantall Zoltán közgazdászt jelöljük,

(Folytatás a 2. oldalon.)

## Nincs pertu Pozsgayval

Tegnap, nem kis akadályok után, sikerült bejutnom a Magyar Televízió épületébe, és egy interjú-sorozatot készítenem a „Hiradó-botrány” résztvevőivel. Ezt a riportot a Délmagyarország csütörtöki számában olvashatják. Most csupán egy rövid részlet kiragadására van módom az új főszerkesztővel, Pálffy G. Istvánnal készült beszélgetésből. Ez az első, és mindaddig egyetlen interjú, melyet kinevezése óta adott az ügyről:

— A kinevezése körüli mendemondákból az szűrődött le, hogy ön Pozsgay embere. Érdekelne, hogy milyen ez a kapcsolat?

— Egyáltalán nem volna sértés számomra, ha Pozsgay Imre embere volnék... nem vagyok intim barátságban vele, azon újságírók közé tartozom, akik magázódnak Pozsgay Imrével...

Csúri Ákos

## Megállapodásunk a pártokkal

## A választási esélyegyenlőség jegyében

Az elszegényedés és a lehallgatási botrány mellett közéletünk leggyakrabban firtatott problémája a sajtó által biztosított (biztosított) választási esélyegyenlőség. Köztudott, hogy sem országos, sem helyi pártnapilapok nem állnak a politikai szervezetek rendelkezésére, ezért mindenütt más és más megoldást igyekeznek találni a választópolgárok demokratikus tájékoztatása érdekében. Mi, a Délmagyarország megkerestük a képviselőjelölteket állító pártokat, s egy megbeszélés után írásban rögzítettük egyoldalú vállalásainkat.

Ennek szellemében közöljük minden jelöltállító szervezetnek a képviselői helyekre indított politikusaiknak listáját. Egy ízben röviden bemutatjuk az összes képviselőjelöltet, tudósítunk a szervezetek azon sajtótájékoztatójáról, amelyen bemutatják a jelölteket és ismertetik a pártok választási programját. Tudósítunk minden egyes jelöltállító szervezet egy-egy naggyűléséről is. A választási kampány idején különösképpen megvásárlására teremtünk lehetőséget a pártok és egyéb szervezetek számára — a Délmagyarország anyagi hozzájárulásával.

Megegyezés született abban is, hogy a választási kampány idején a pártoktól sem fizetett hirdetést, sem közleményt (nyílt levelet, állásfoglalást stb.) nem fogadunk el. A pártérdekű közleményeken túl a lap természetesen tájékoztatja az olvasót minden olyan kérdésről, amely a választás technikájával kapcsolatos.

A választási naggyűlések, találkozók időpontjáról és helyszínéről továbbra is hírt adunk lapunk Röviden rovatában. Ezen — írásba foglalt — vállalásokon túl, figyelembe véve a pártok igényeit, további egy-egy alkalommal összefoglaló híradást adunk a helyi választási kampány startjáról.

A Délmagyarország egyoldalú ajánlatát a Szegedi Ellenzéki Kerekasztalnál ülő pártok — a Fidesz kivételével — aláírással megerősítve fogadták el. A feltételekkel egyetértett és azokat önmagára nézve is kötelezőnek ítélte az MSZP és az MSZMP is. Mindazon jelöltállító szervezetekkel, amelyekkel nem tárgyaltunk külön, hasonló módon kívánunk együttműködni, azaz az egyoldalú vállalásunk minden pártra és egyéb szervezetre érvényes.

## Kegyetlen leszámolások

Bizottságot hoztak létre hétfőn Bakuban a városban élő örmények kitelepítésére, miután a hétvégi kegyetlen leszámolások után újabb véres pogromok voltak hétfőn az azerbajdzsáni fővárosban.

A szovjet sajtó és rádió helyszíni beszámolóit szerint a feldühödött tömeg nem kíméli az időségeket, a nőket és gyermekeket sem. A hatóságok több szénén égett tetemre bukkantak. Hétfő estig a Szovjetszkaja Rosszija beszámolója szerint ötven pogrom volt. Az áldozatok pontos számáról nincsenek pontos adatok. A belügyi csapatok és a rendőrség egy-egy több mint hatszáz örmény életét mentették meg. Egy részüket, mintegy 110 embert már biztonságos helyre szállítottak, s elkészült az üldözöttek tengeren történő kitelepítésének terve.

A hírek szerint nehéz helyzetben vannak a pogromok megakadályozására kivezényelt belügyi csapatok, mivel az azerbajdzsáni hatóságok szabotálják ellátásukat. Tovább súlyosbítja a helyzetet, hogy a katonáknak a vonatkozó parancs értelmében fegyver nélkül kell

megvédeni a rászorulókat, míg a tömegben sokaknál löföngyverek is vannak.

Rendkívül feszült a helyzet az azerbajdzsáni Han-

Nemrégiben exkluzív interjút közölt a Reader's Digest George Bushsal. „Elnök úr, mi volt az a nemzetközi fejlemény, amely elnöksége alatt a legnagyobb gondot okozta önnek?” — szöve az első kérdés. És a 200 milliós népesség, valamint a világ tengeri baja közül az USA első embere a kábítószer említette. Azt a tényt, hogy folyamatosan ömlik az országba a drog, és hogy továbbra is egyre elkesztőbb mennyiségben élnek is vele az emberek.

A drogháborúnak nyilván a pénzvilágban okozott pusztításai is okot adnak az aggodalomra, de föltehetően a kábítószer rabságában sínylődő, a társadalom, majd az élet perifériájára szoruló emberek iránt érzett felelősségérzet is cselekvésre ösztönzi. Ez ott egyébként erkölcsi elvárás is az iránt a politikus iránt, aki élvezi — és ezután is élvezni akarja — a többség bizalmát.

Boldog emberek! — sóhajtja a

## Az egészség is ügy!

a magyar —, bár mi is ott tartanánk, hogy ez lenne a legnagyobb bajunk. Mert itt rendes, jóval több embereket tömegével sújt „pusztán” a szegénység és a létbizonytalanság, akiknek jószerével kenyérre és tejre se futja, nemhogy alkohorra és fekete áron kínált „fű”-re. S közben, míg igazából jó lenne rózsaszín ködben elrugaszkodni a földtől, szabadságra és igazi demokráciára várva, még elszenvedjük a hosszú, fájdalmas vajúdas kínjait is.

Mással vagyunk elfoglalva, és merőben más gondok emésztik a mi politikusainkat, mint Bush. Igen, nálunk most a kenyér és a demokrácia a fő téma, s ki figyel arra, hogy szorosan mögötte ott sorakozik az alkohol, a drog, a körülmények megbetegítette magyarok tömege.

Aki csak az orráig lát, s nem gondol a holnapra, legjobbat akkor teszi népével, ha távol tartja magát a politikától. De aki döntéshelyzetben van, és maradni akar, látnia kell; gazdaság és politika csak annyira fontos, amennyire életigenlő, amennyire embercentrikus. Amennyire a közösség és az egyén javát, és igenis, az egészséget szolgálja. Nem beszélhetünk demokráciáról, emberi jogokról, ha közben behunyt szemmel megyünk el tönkrement, beteg, kábulatba menekült jajveszélők mellett. Hiába alkotunk jó törvényeket, hiába hagyjuk, hogy kifordítsa az államkassza zsebeinket, ha közben megtörténhet: börtön — igaz, Közép-Európa legszébb (?) börtöne — lesz egy kórházból. Egy meglevő, más egészségügyi intézmények által irigyelt,

gazdagon felszerelt, 700 ágyas intézményből. Hajlék a raboknak. Újabb milliókból megvalósítható, szigorított őrizettel: rácsokkal, biztonsági berendezésekkel, zárossal és kerítésekkel. Most, amikor végre a demokratizálódás ösvényét taposunk. Most, amikor éppen a börtönöket — s minden, fizikai és szellemi fogda jelképét — kellene kórházzá, embereket segítő, támogató intézménnyé alakítani!

Mondom, megeshet. Mert abban az országban, amely alkoholistáit tekintve a világranglista élén jár, kérdés: börtönné váljon-e egy meglevő egészségügyi intézmény, amely a szenvedélybetegeket fogadó kórház is lehetne. Bizonyára kitalálták: az oly híres, és méltatlanul hírhedtűt vált Nagyfal Munkaterápiás Alkoholelvonó Intézetéről van szó, amelynek sorsáról a jövő héten összeülő Országgyűlés dönt majd.

Remélhetően, kellő felelősségtudattal.

Chikán Ágnes